

Makarnada dünya ikincisiyiz

Ulusal Hububat Konseyi Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Bayram Sade, Türkiye'nin, dünya makarnalık buğday üretiminde İtalya'dan sonra ikinci, bulgur üretiminde ise birinci sırada yer aldığını söyledi.

■ HABERİ SAYFA 11'DE

Makarnada kota sorunu çözülmeli

Makarnalık buğday mamulleri ihracatında İtalya ile yarışan Türk üreticiler, kota sorunun çözülmesi halinde 1 milyar dolar ihracat hedefini yakalayacaklarına inanıyor

Ulusal Hububat Konseyi

Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Bayram Sade yaptığı açıklamada, Anadolu kaynaklı olan makarnalık buğdayın sorunlarının ele alındığı Gaziantep'teki toplantıda, üreticilerin bu konuda yaşadıkları sıkıntıların rapor haline getirilerek ilgili kurumlara iletildiğini söyledi.

Raporu değerlendiren Sade, yaklaşık 4 milyon ton olan makarnalık buğday ve bulgur üretiminin Türkiye'nin önemli değerlerinden biri olduğunu belirtti. Prof. Dr. Sade, Türkiye'nin, dünya makarnalık buğday üretiminde İtalya'dan sonra ikinci, bulgur üretiminde ise birinci sırada yer aldığını anımsattı.

Makarnalık buğdayın Anadolu'nun belirli yerlerinde lokalize olduğunu dile getiren Sade, İç Anadolu Bölgesi'nde Konya, Karaman Yozgat, Ege geçidinde Afyonkarahisar, Uşak Kütahya, Gölle bölgesinde Isparta, Burdur ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Gaziantep gibi alanlara yayıldığını, sanayisinin de Konya, Karaman ve Gaziantep'te yoğunlaştığını vurguladı.

Anadolu'nun, makarnalık buğdayda "önemli bir gen merkezi" konumuna dikkati çeken

Sade, 4 milyon tonluk potansiyelelin 2 milyon tonundan makarna, 1 milyon tonundan bulgur, 500 bin tonundan ürettiğini, 300 bin tonunun tohumluk için ayrıldığını ve 200 bin tonun da diğer tüketimler için kullanıldığını aktardı.

Türkiye'nin 600 milyon dolarlık makarnalık buğday mamulü ve bulgur ihracatı yaptığını anlatan Sade, üreticilerin iletmiş olduğu kota sorunu ile ilgili şunları kaydetti: "Dünya makarna ticaretinde İtalya'dan sonra ikinci, bulgurda ise birinci durumdayız. Makarnalık buğday mamullerindeki kota

sorunu halledilirse Türkiye kısa sürede ihracatını 1 milyar dolara çıkarabilir. Ekonomi Bakanlığının bu konu üzerinde çalışarak sorunu çözmesi halinde kısa sürede 1 milyar dolar düzeyine ulaşacağını, ülkemizde sanayileşmeye ve tarım kesimindeki işsizliğin önlenmesine büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Belirli ülkeler belirli rakamların üzerindeki ihracatlara yüksek rakamlar koyarak ancak ihracat yapma şansını tanıyor. Orada da rekabet edebilirliğim imkanı kalmıyor. İhracat sınırlı düzeyde kalıyor. Kotalara rağmen 600 mil-

yon dolarlık makarnalık buğday mamulleri ihracatı gerçekleştiriyoruz. Bu teklif son derece önemli."

MAKARNALIK BUĞDAYA ÖZEL TEŞVİK TALEBİ

Sade, makarnalık buğdayın özel istekleri olan hassas bir ürün grubuna girdiğine değinerek, "Kaliteyi yükseltmek için azot ihtiyacı duyuyor. Belirli toprak istekleri var. Su ve azot girdisine daha fazla ihtiyacı bulunuyor. 4 milyon tonluk üretim düzeyinin korunması gerekiyor. Sürekli is-

tikrar içinde korumamız ve gelecek ihtiyaçlara göre de periyodik şekilde artırmamız gerekiyor. Bunun sağlanması için bazı özel teşviklere ihtiyacı var. Örneğin, şu anda buğdaya genel olarak doğrudan gelir desteği verilmekte. Makarnalık buğday için bunun ayrıştırılması talebi var. Tohumluğuna özel bir teşvik verilmesi, toprak tahlihi ve gübrelemelerdeki teşviklerin makarnalık buğdaya has bir düzenlemeye tabi tutulması isteniyor" diye konuştu.

Dünyada makarnalık buğday fiyatlarında zaman zaman spekülasyon fiyat açıklamalarının yaşandığına işaret eden Sade, Kanada gibi bu alandaki önemli aktör ülkelerin dünya piyasalarını düzenleme ve speküle etme gibi gayretlere sıkça rastlandığını belirtti.

Bu tür spekülasyon açıklamalarına karşı üreticilerin sağlıklı bir şekilde bilgilendirilmesinin önemli olduğunu vurgulayan Sade, "Bu gerçekten hareketle, dünya makarnalık buğday rekolte tahminleri konusunda ilgili tarım ve ticaret ateselerinin de yardımı ile kamu, sivil toplum kuruluşları, özel sektör kurumlarının katkılarıyla gözden geçirilmeli, sektöre sağlıklı öngörüler ve değerlendirmeler ulaştırılmalıdır" ifadelerini kullandı. ■ AA